

MIDDELBURGSCH COURANT.

Dinsdag

10 October.

Deze courant verschijnt dagelijks, met uitzondering van Zon- en Feestdagen.
Prijs, per kwartaal, zowel voor Middelburg als voor alle plaatsen in Nederland franco p.p., / 2.—.
Afzonderlijke nummers kosten 5 cent.

Thermometer
Middelburg 9 Oct. 8 u. v.m. 45 gr. 12 u. 56 gr.
av. 4 u. 53 gr. F. Verw. t. m. Z.W. w., g. b. mist

Advertentieën voor het eerstvolgend
nummer moeten des middags vóór één uur
aan het bureau bezorgd zijn.

Advertentieën: 20 cent per regel. Geboorte- dood- en alle andere familieberichten en
Dankbetuigingen van 1—7 regels / 1.50; elke regel meer 25 cent. Reclames 40 cent per regel.
Grootte letters naar de plaats die zij innemen.

Advertentieën bij abonnement op voordelige
voorwaarden. Prospectussen daarvan zijn gratis
aan het bureau te bekomen.

Agenten:
T. Vlasingen: C. N. J. de Vries, Middelburg; te
Goes: A. C. Bolvert, firma Wed. de Jonez.

Middelburg 9 October.

Een tolverbond met Duitsland.

Kindelijk is er dan ook een toonevend blad dat zijn stem eens verheft tegen de zoo rampzalige opgeworpen bespreking der kwestie van suik en uis.

Het is *Het Vaderland* dat, evenals wij onlangs deden; er op wijst dat het „een plotseling opgedoken vraagstuk is, dat slechts kunstmatige belangstelling wekt”, — een belangstelling die, naar onze meening, wordt wakker gehouden als reclamemiddel voor een dagblad, dat het heden ten dage meer en meer in de mode komend spel van vragen en antwoorden daartoe in toepassing brengt.

Het verwoordt ons wel eenigzins dat velen daarop ingingen. Zonder aan de beleefdheid te kort te doen, had men toch kunnen verklaren dat men, zoolang het vraagstuk geen vast vorm kreeg, bespreking vrij wel overbodig is. Zet men suik en een spel voort, dan loopt men kans ieder oogenblik lastig gevallen te worden over kwesties, die, zooals nu met suik een tolverbond, niet aan de orde zijn.

Terecht vraagt de redactie van het *Haagsche* blad dan ook, of het geen tijd wordt bij de behandeling van dat vraagstuk een stokje te steken.

Zoo dit te meer omdat — zooals zij opmerkt — de praktische onmogelijkheid van suik een tolverbond zoo in het oog springt, dat het haast ongelofelijk is, dat nog zoveel woorden aan de zaak worden verspild. Het tractaat van Frankfurt staat aan elke oecoonische samensmelting van Duitsland met eenig ander land in den weg. Bij dat tractaat immers hebben Duitsland en Frankrijk elkander wederkerig ten eeuwigen dage de behandeling der meest begunstigde natie gewaarborgd. Elk voordeel, in enig handels-tractaat door Duitsland aan een anderen Staat geschonken, valt vanzelf Frankrijk in den schoot. Opheffing der Nederlandsch-Duitsche tollinie zou dus opheffing der Fransche Duitsche tollinie met zich brengen of er zou voor Frankrijk een *caveau* bij zijn geschieden en de eerste vrucht van 't oprichten der firma Germania en Co. zou voor ons kunnen zijn, dat wij in compagnieschap een oorlog hadden te voeren. Slechts op één wijze zou aan de moeilijkheid kunnen worden ontkomen, n. l. als met de commerciële Unie een zoo nauwe politieke unie gepaard ging, dat Nederland gezegd kon worden niet de rij der soevereine staten te zijn verdwenen, als, met andere woorden, Nederland in het groote Duitsche vaderland werd opgeleest.

Over de militaire zijde van het vraagstuk, waarvan ook wij het bedenkelijke reeds met een enkel woord aantoonde, schrijft dezelfde redactie:

Zeer onvoorzichtiglijk is gewaarschuwd op onze zwakke legersmacht, die eerst sterk zou worden door verbinding met een machtiger, en op ons al te uitgestrekt koloniaal gebied, dat eerst tot ontwikkeling zou kunnen komen door Duitsch kapitaal en Duitschen ondernemingsgeest. Wat dat leger betreft, meent men wellicht, dat Duitsland bereid zou zijn ons, waar noodig, te verdedigen, zonder tevens te eischen, dat wij deel zouden nemen in zijn oorlogen, hetzij 't aangevallen werd, hetzij het 't gevecht zocht in Europa weder een offensieve houding aan te nemen? Juist, als wij onze zelfstandigheid heilig bewaren, kunnen wij ook met een klein leger krachtig zijn. Wij behoeven in Europeesche conflicten dan niet gemengd worden; dan alleen wanneer een oorlogvoerende partij tracht onze neutraliteit te schenden of 't voordeel in ziet een deel van ons gebied te bereiken. Maar dan zal 't behulp der andere oorlogvoerende partij meebrengen ons te helpen, en als wij slechts een poos weten stand te houden, zullen wij de voordeelen van de alliantie met een machtiger partij, zonder de nadelen daarvan.

En onze koloniën? Het is te denken, dat wij schijnen niet bij machte, misschien vooral omdat er bij onze nationale opvoeding te weinig men gerekend wordt dat wij een koloniale mogendheid zijn en in den bloei onzer koloniale onze toekomst ligt 't uitgestrekte rijk van Insulinde te ontwikkelen gelijk het behoort. Maar buitenlandse kapitaal wordt niet door ons uitgesloten en ondernemende energie Duitschers zijn ons altijd welkom. Gaan wij nu echter zoo ver, dat wij aan Duitsland bijzondere voorrechten toekennen boven andere naties, en de Duitschers als het ware lokken naar koloniën, die rijker exploitatievrij voor hun overvloedige levenskracht behoeven, dan de meeste overzeesche streken, waar zij tot nog toe niet hebben gezet,

wij zouden zeker ons Insulinde bloeiender en krachtiger kunnen maken, maar ten koste van het nationale element, dat spoedig verdronken en overvloedig zou worden.

Voorwaar, 't is wel een tijd voor de kleinen om niet te zien naar machtige susterzinnen, die zich als *paramount power* zouden willen doen gelden!

Wat ons betreft, wij achten het gelukkig, driewerf gelukkig, dat de letter van 't Frankfurt tractaat een onoverkomelijk dam opwerpt tegen de verwensching van zoo gevaarlijke droomen.

En wij wenschen, dit zeggende, volstrekt niet voorbij te zien de hartelijke welwillendheid, waarmee onze jeugdige Koningin thans op haar reis naar Duitsland wordt begroet, noch de zeer verstandige en waardeerende woorden, waarin gezaghebbende bladen bij deze aanleiding spreken over de zelfstandigheid onzer nationaliteit. Wij zeggen slechts: laat er gezorgd worden, dat deze aangename verhouding bewaard worde, niets minder worde, maar ook niets meer.

Ten slotte merkt *Het V.d.* nog op:

Konden wij op suiver oecoonisch terrein blijven, dan voorzeker heeft het denkbeeld veel uitlokkende voor handel en nijverheid, die niet te vermaden voordeel zouden trekken uit de inlijving bij een zoo uitgebreid gebied als dat van het Duitsche Rijk. En dan laat het zich begrijpen, dat men tot de droomverzoeking komt: *Es wäre zu schön gewesen, es hat nicht sollen sein.* Toch gelooven wij, dat men ook dat oecoonisch voordeel niet te hoog moet aanslaan. Wij zouden natuurlijk het Duitsche protectionisme moeten aanvaarden, daar 't gansch ondenkbaar is, dat Duitsland ons tarief zou willen aannemen. Zoo doctrinaal zijn wij niet, dat wij niet zouden willen erkennen, dat dit geen onvermijdelijk nadeel zou zijn. De Verenigde Staten in de eerste plaats, Duitsland in de tweede, zijn duidelijke voorbeelden, dat over een uitgestrekt gebied, dat allerlei grondstoffen in zijn bodem verbergt en de natuurlijke voorwaarden aanbiedt voor de ontwikkeling van allerlei nijverheid, een groote bloei van industrie en verkeer mogelijk is ook bij een protectionistisch tarief. Maar wij zouden dan tevens het agrarisch protectionisme moeten aanvaarden, en dat zou, daar wij, ook met Duitsland verbonden, bij lange na niet in staat zouden zijn de bevolking met vruchten van eigen bodem te voeden, betrekken een duurder maken van het leven voor de arbeidende klasse. Nu zou wel, naar het heet, het wegvallen der Duitsche tol-unie heel Duitsland openstellen voor onze nijverheid en dus vermeerdering van arbeid waarborgen. Maar vergeet men niet, dat andere markten dankbaar veld bieden voor de bloeiende takken onzer industrie dan Duitsland, dat zelf op bijna alle denkbaar gebied een krachtig opbloeiende nijverheid heeft en overal in de wereld afzetgebieden zoekt om zijn overrijke productie te plaatsen? Eindelijk, men verwacht een 'taling van de moordende concurrentie der Duitsche havens met de onze, die dan al 't voordeel zouden kunnen trekken van haar, van nature zoo gunstige ligging en haar handel reusachtig zouden zien toenemen. Is het, mag gevraagd worden, niet voor een groot deel te danken aan de concurrentie, die onze kooplieden, onze reeders, onze spoorwegaanscheppen heeft geprikkeld, hun vernut heeft geschied, hun energie heeft opgewekt, dat zij nog met succes het hoofd weten te bieden aan machtige naburen, en dat het scheepvaartverkeer te Rotterdam sneller toeneemt dan in de meeste andere havens? En zou men werkelijk meenen, dat na een tol-unie met Duitsland aan alle nationale vooruitzichten het zwijgen zou zijn opgelegd, zodat het Hamburg en Bremen onverschillig zou zijn, als Rotterdam en Amsterdam met het leeuwenaandeel gingen strijken van den toenemenden overzeeschen handel van het tolgebied?

Inderdaad, de vooruitzichten van een tol-unie voor onze oecoonische belangen zijn niet zoo schitterend, dat wij er al te zeer om zouden treuren dat het droombeeld bestemd is droombeeld te blijven.

BENOEMINGEN ENZ.

Bij kon. besluit:
is benoemd tot notaris binnen het arr. Breda, tot standplaats Glimmen, L. F. G. Bode, candidaat-notaris te Nijmegen;
is H. M. de J. in buitengew. dienst, de generaal-majoor, der genie J. E. N. baron Schimmelpenninck van der Oye, thans op non-activiteit als lid van de Eerste kamer der Staten-Generaal, op zijne aanvraag op pensioen gesteld ad f2700 'ejaars, en dien opperofficier de rang verleend van luitenant-generaal.

De minister van Financiën brengt in de Staten-Generaal van belanghebbende dat de gementen van gezagde O.L. militair door

de betaalmesters voortaan niet worden uitbetaald vóór den 15den dag der maanden Januari, April, Juli en October.

Valt die 15de dag op een Zondag of algemeen erkenden Christelijken feestdag, dan vangt de uitbetaling aan op den daarop eerstvolgenden werkdag.

UIT STAD EN PROVINCIE.

Het goedkeuringsmerk voor den jk en herjk van maten en gewichten, gedurende het jaar 1900 te bezigen, zal zijn de letter *k* in den gewonen schriftvorm en voor den jk en herjk van gemeten de Koninklijke kroon.

Als merk bij eerste stempelung wordt gebied voor Middelburg het cijfer 12.

De minister van waterstaat enz. maakt in de *Stet* bekend, dat op 28 Sept., omstreeks 4 uren namiddags, in de rivier het Hollandsch Diep, onder de gemeente Willemstad, een vaartuig is gesunken, genaamd *Ebenezer*, groot 45 scheepston, geladen met kalk en vuursteen en gevoerd wordende door P. Arnotse te St. Philipsland, en dat het vaartuig voor zoo veel noodig onverwijd van Rijksweg zal worden opgegruimd, aangezien de mast en het vaartuig gevaar voor de scheepvaart oplevert.

De Zondag alhier gehouden oefeningsmatch van de Middelburgsche Vereeniging Olympia en de Vlissingche Voetbal-Vereeniging, waarvan de naam *Hercules* onlangs werd veranderd in dien van *Endracht maakt macht*, moest gestaakt worden, nadat de stand was gekomen op 4—0 in het nadeel der Vlissingche Vereeniging. Een gedeelte van het publiek, dat, wijl geen entree was geheven, in grooten getale was opgekomen, maakte het den Vlijsingchen spelers, vooral die van het achterveld, door schelden en jouwen als anderszins ten eenenmale onmogelijk hun aandacht bij het spel te bepalen.

Een der spelers werd hierover zoo drifdig, dat hij ineens zakte en bewusteloos van het veld moest worden weggedragen. Na een korten tijd kwam hij weer tot zich selven. De overige Vlissingche spelers weigerden daarop het spel voort te zetten.

Dit voorval zal der vereeniging Olympia, die overigens aan het gebeurde ten eenenmale onschuldig is, naar alle waarschijnlijkheid wel doen besluiten niet meer zoo welwillend te zijn bij het toelaten van het publiek op het terrein hunner spelen.

Als het waar is, zooals men beweert, dat het gebeurde ook is te wijten aan de minder vriendelijke gezindheid van sommige tegenover bewoners van onze kuststad, dan is dit niet genoeg af te keuren. Ons dacht dat die kleinzielige haat over en weer reeds lang was opgeborgen in de beide omliggende kamers van die steden, als treurig bewijs van de bekrompenheid der alleroudste bewoners.

Wij gelooven echter nog altijd dat hierbij hoofdzakelijk kwajongens aan het werk zijn geweest, die in hunne onbesonnenheid handelend zonder enig motief en zonder nadenken, alleen om een relletje te hebben.

De luitenant J. W. A. Cassa, van het leger in Ned. Indië, is overgeplaatst bij het leger hier te lande, en ingedeeld bij de 2e comp. de bat. te Middelburg.

Zaterdagmiddag had in den Blindeboek alhier een boting plaats tuschen een fietserijder en een met steenen beladen paard en wagen. De jeugdige fietserijder sprong in volle vaart van zijn fiets. Deze kwam onder het paard terecht en werd beschadigd. Het dier viel daardoor en bekwaam eenige kniezingen aan een der beemen.

Door burg. en weth. van Middelburg wordt — zooals in de editie voor Walcheren van ons vorig nummer reeds is gemeld — aan den raad voorgesteld thans geen onder-directeur der gasfabriek en duinwaterleiding te benoemen, maar hun college te machtigen een opzichter aan te stellen op een jaarwedge van f 1000, met twee jaarlijkse verhoogingen van f 100 elk.

De voordracht voor onderwijzers aan school I bestaat uit de dames M. J. W. Wisse te Middelburg, J. C. A. Dhont en F. S. van Wijkhuizen, beiden te Vlissingen.

Voor de betrekking van onderwijzers in de handwerken aan school C wordt voorgedragen mej. C. A. de Graag en voor die van onderwijzers in de handwerken aan school C, in plaats van mej. De Graag, mej. A. Bouschier.

Door den raad der gemeente Serooskerke (W.) werd in zijne vergadering van Zaterdag j.l. besloten tot het verlenen een subsidie aan het tramcomité Middelburg-Bomburg tot een bedrag van f 100 per jaar, gedurende 10 jaren.

Ter sluiting van den doelen hield Zondag de handboogschutterij *De Remigiusdijk*, in de plaats van *Pauze* Intimide op het Zand,

onder Koudekerke, haar gewonen wedstrijd.

De uitslag der schieting was dat behaald werden: een silveren kruis voor de meeste drieën door den heer C. M. J. Gerner, een dito voor opvolgende meeste drieën door den heer C. M. Romigius, een silveren medaille voor de meeste rozen door den heer L. Hendriks, na kampstrijd met den heer Gerner, en een dito voor de meeste eenen door den voorzitter.

Verder behaalden de volgende heeren prijzen, uit luxe-artikelen bestaande, C. M. J. Gerner voor de meeste punten, L. Hendriks voor de meeste rozen, de voorzitter voor de meeste vieren, J. Jobse voor de meeste drieën, J. J. N. van Baarle voor de meeste tweeën en J. P. de Rijk voor de meeste eenen.

Ook verwierf nog een prijs het jongste lid, de heer A. M. van Hegl.

In de Vrijdag avond te Koudekerke gehouden vergadering van de landbouwereniging werd o. m. bepaald dat twee kettingen en twee schoffelploegen zullen worden aangekocht ten gebruik van de leden. Op vier verschillende plaatsen zal een exemplaar worden gestationeerd. Verder werd een credit van f 30 toegestaan tot den aankoop van boeken op 't gebied van landbouw en zuivelbereiding met het doel langzamerhand een bibliotheek van dergelijke werken voor de leden ter beschikking te kunnen hebben.

Bij de bespreking van den cursus voor zuivelbereiding door den zuivelconsulent, bleef slechts 2 vrouwenlijke leerlingen zich hadden aangemeld om dien cursus te willen volgen; een bedroevend klein aantal slechts wil dus profiteren van de zoo nuttige en noodige lessen, door genoemden heer te geven!

De heer E. Broersma, leeraar in de geschiedenis en staatswetenschappen aan de H. B. school te Goes, is ter beschikking van den minister van koloniën gesteld, om te worden benoemd bij het M. O. in Ned. Indië. — Tot ontvanger-griffier van het salamitense waterschap *Ellevoordijk* is benoemd de heer E. A. van der Bont, burgemeester van Ellevoordijk.

Te Renesse herdenken Zaterdag op feestelijke wijze de leden van het toelagfonds voor werklieden het 15 jarig bestaan.

Jammer, dat de scriptie, waarvan de vertoonung een deel van het program uitsmaakte, zoo laat arriveerde, dat dit deel niet tot zijn recht kon komen.

Dit fonds, dat nu 51 leden telt, heeft reeds 1264 gl. uitgekeerd, en bezit f 728.

Door het provinciaal Hoogerhuis-comité was tegen Zondag namiddag een meeting belegd in den tuin van den heer Joz. de Feltter te Torneusen, waar als spreker zou optreden de heer Van Emmenens.

Op het uur dat de meeting zou aanvangen waren slechts een tiental personen in den tuin aanwezig, zodat zij niet doorging. Later trad de spreker op voor het in het lokaal van den heer De Feltter aanwezige publiek. Debat had niet plaats en ook werd geen motie voorgesteld.

Verleden Zaterdag vergaderden te Zuidzande de besturen der gemeenten Sluis, Cadzand, Zuidzande, Nieuwvliet, Retranshoement, en van de watering *Cadzand*, om met een lid der kamersfirma J. Th. Hendriks van IJzendijke de voorwaarden te bespreken, waarop deze een voorschot van f 24,000 aan 3½, per verstreken sal voor het leggen van een keiweg van af de uiterste grens van de kom der gemeente Sluis, nabij de villa van den heer Blankert, dwars door den Zwinpolder tot aan het voormalige zoogenaamde Sluische veer. Daar men al spoedig tot overeenstemming kwam (een openbare inschrijving heeft geen succes gehad), mag men binnenkort de aanbesteding tegemoet zien en zal de tegenwoordige, in zeer slechten staat verkerende grindweg misschien nog in dezen winter door een van kasseien worden vervangen.

— To IJzendijke is — naar men ons meldt — j.l. Zondag overleden Pierre Theri, oud-strijder van 1830 en drager van het *Meltem Kruis*, geboren te Aardenburg den 14en Januari 1804.

De overledene, die waarschijnlijk de oudste inwoner van het dierlijk was, genoot jaarlijks vijfzig gulden uit het fonds voor de oud-strijders, die hem, ofschoon wel wat laat, zeer te stade kwamen.

Door heldendaden heeft de overledene, evenmin als veroverg het grootste deel van zijn gelijken, het ridderskruis verdiend. Vol humor tot in zijn laatste levensjaren, sei hij altoos dat hij het lijf had verworven met heel voorsichtig door een sloot aan 't Verlat, niet ver van den Kapiteinsdijk, het brandpunt der beweging, weg te krijgen.

Wie weet of hij op die wijze, ook onder de ridders van den tegenwoordigen tijd, niet veel navolgers heeft gevonden, als is het nu juist niet op krijgskundig gebied!

— Bij de haven te Hoofdplaat is Zaterdag morgen het vaartuig van J. de Vugst van Breakens, geladen met suikerbieten, lek gelagen. Door pompen trachtte men het schip te behouden, terwijl de lading is gelost.

RIJKSPOSTSPAAKBANK.

Het verslag aan de Koningin betreffende den dienst deser bank over 1898 is, als naar gewoonte, weder in een lijvig boekje, verschenen.

Wij ontleenen daaraan het volgende: Van de regeling, waardoor het marinepersoneel, buitenslands vertoovende aan boord van Hr. Ma. schepen, in de gelegenheid is gesteld tot het inleggen bij, en het erlangen van terugbetaling uit de Rijkspostspaarbank, werd wederom een zeer bevredigend gebruik gemaakt.

In 1898 zijn er 762 nieuwe boekjes uitgegeven, tegen 684 in 1897, en werd, in totaal, inleggeld f 138,386.07, tegen f 99,027.35 in 1897. In 1897 waren in omloop 627,409 boekjes, werden er uitgegeven 98,841 en ingetrokken 33,022, zodat op 31 Dec. 1898 in omloop waren 693,238 boekjes.

Het aantal in omloop zijnde boekjes vermeerderde dus in 1898 met 65,819 stuks of met 10.5 pct.

In Zeeland waren op ult. December 1898 143.5 inleggers op de 1000 zielen met een gemiddeld aantal inlagen van 1.6 op elk boekje. In 1898 bedroeg het getal der inlagen 1,057,463 met een gezamenlijk bedrag van f 34,706,280.22, een vermeerdering van 976,435 boekjes en f 2,969,344.61¹ boven 1897.

In Zeeland werden in 1898 inleggeld: 563 spaarbankzegels van 5 en 2105 van 1 cent; verder waren de inlagen 2423 van f 0.25, 3619 van f 0.26 tot beneden f 1, 22,299 van f 1 tot beneden f 10, 13,717 van f 10 tot beneden f 100, 3,889 van f 100 tot en met f 800, 193 boven f 800 tot en met f 1200, 21 boven f 1200 tot en met f 2400 en 6 boven f 2400. Het totaal aantal inlagen was 48,817.

In de provincie werden de volgende terugbetalingen gedaan: 232 beneden f 1, 2551 van f 1 tot beneden f 10, 806 van f 10, 1812 van boven f 10 tot beneden f 25, 998 van f 25, 2880 boven f 25 tot beneden f 100, 848 van f 100, 1851 boven f 100 tot en met f 800, 242 boven f 800 tot en met f 1200, 31 boven f 1200 tot en met f 2400, 3 boven f 2400, totaal 12,187.

In Zeeland bedroeg op 31 Dec. 1898 het saldo der inlagen en terugbetalingen f 3,140,792.42. Het aantal in omloop zijnde boekjes 727,271, dat der uitgegeven 4080, dat der ingetrokken 1251 en het aantal boekjes in omloop op 31 Dec. 1898 806,66.

In de provincie was het gemiddeld bedrag van het te goed f 118.03.

Van de inleggers in Zeeland waren werkzaam op nijverheidsgebied 20 meerderjarige mannen en 9 minderjarige en 22 meerderjarige vrouwen, hoofden van bedrijf, verder 21 meerderjarige en 8 minderjarige mannen en 19 meerderjarige vrouwen, belast met directie of controle, 163 meerderjarige en 79 minderjarige mannelijke werklieden en 40 meerderjarige en 15 minderjarige vrouwelijke werklieden en 858 andere minderjarigen.

Op handelsgebied waren werkzaam 114 meerder- en 6 minderjarige mannen en 44 meerderjarige vrouwen, hoofden van bedrijf, 65 meerder- en 23 minderjarige mannen en 29 meerderjarige vrouwen, belast met directie of controle, 75 meerder- en 30 minderjarige mannelijke en 11 meerder- en 4 minderjarige vrouwelijke werklieden benevens 944 andere minderjarigen.

Op landbouwgebied waren 58 meerder- en 4 minderjarige inleggers en 12 meerder- en 1 minderjarige inlegsters, hoofden van bedrijf, 3 meerder- en 2 minderjarige mannen, belast met directie of controle, 166 meerder- en 55 minderjarige mannen en 23 meerder- en 4 minderjarige vrouwen werklieden, minderjarige waren bovendien nog 786 inleggers.

In de vrije beroepen vinden wij 111 meerder- en 21 minderjarige mannelijke en 41 minder- en 1 minderjarige vrouwelijke niet-werklieden, benevens andere 334 minderjarigen.

Van personen, huiselijke diensten verrichtende, waren in Zeeland 14 meerderjarige en 5 minderjarige mannen, 96 meerder- en 114 minderjarige vrouwen, benevens 247 andere minderjarigen.

Verder waren 212 meerder- en 45 minderjarige mannelijke, 32 meerder- en 5 minderjarige vrouwelijke losse werklieden inleggers, benevens 48 andere minderjarigen.

Tot de gepensioneerden enz. behoorden 49 meerder- en 21 minderjarige mannen, 219 meerder- en 17 minderjarige vrouwen, benevens 840 andere minderjarigen.

Het aantal inleggende vereenigingen bedroeg 52.

In Zeeland waren van de 4080 boekjes 1192 ten name van werklieden of 29.3 pct.

In het verslag zijn verder wederom tal van gewichtige bijzonderheden graphisch geschilderd.

Op 1 October was het aantal inleggers gestegen tot een cijfer van ongeveer 750,000, wier saldo te goed ongeveer 76 miljoen gulden bedroeg.

Meer nog dan uit dit beknopt overzicht, wat onze provincie betreft, blijkt uit het verslag dat er in ruime mate reden bestaat, om zich te verblijden over de resultaten door de rijkspostspaarbank tot heden bereikt.

LETTEREN EN KUNST.

Zaterdag is te 's Gravenhage in *Pulchry* een Jacob Maria-tentoonstelling geopend. De voorzitter, H. W. Mead, sprak een woord van dank tot de verschillende eigenaars dezer schilderijen: bijna allen onder onderscheid, die stukken van hem bezaten, hadden hun eigendom ter beschikking gesteld voor deze laatste hulde aan den grooten meester. Hij wees er nogmaals op, dat de Nederlandse kunst op haar grondvesten wankelde bij het verlies van dezen steunpilaar. Door aller samenwerking is deze tentoonstelling een waardig monument, dat, als al de werken ver in hun collecties terug zullen zijn, de heugenis zal bewaren van de grootheid van Jacob Maria.

Bij die gelegenheid is op het graf van den meester een prachtige krans neergelegd met het volgende opschrift:

„De heerlijke scheppingen van uw onsterfelijk talent aanschouwende, gevoelt men als het ware uw tegenwoordigheid en uw vriendelijke oogopslag.“

Een kleine, maar welgemeende hulde op dit plechtig oogenblik.

's Gravenhage, 7 October 1899, 's namiddags 2 uur.

In de *Montreal Daily Witness* van 28 September, een Canadeesch courant, komt een artikel voor over Maria, waarbij zijn portret is gevoegd. „Een schilder met veel bewonderaars te Montreal“ staat er boven. In Montreal bevinden zich op het oogenblik niet minder dan 85 schilderijen van den overledene, die een waarde van 150.000 dollars vertegenwoordigen. Er zijn prachttukken bij, landschappen, see- en stadsgesichten.

Jaap Maria was zeer bewonderd in Amerika, zegt het blad.

KERKNIEUWS.

Wettelijke opgave betreffende de Ned. Herv. kerk.

Beroepen naar: Noordgouw E. L. Nauta te Avenast; Zoutelande A. J. W. van Ingen, cand.; Burgh en Cadzand W. H. Weeda, cand.; Hekelingen E. van den Broek, cand.; Waveren G. G. J. Bleeker G.H. te Mastenbroek; Kuinder D. S. de Puij, cand.; Zuidschwarwoude B. Boers O.J. te Kedechem; Aalsum H. J. de Groot Gm. te Zoutwoude; Oetdun H. E. Boersma, cand.; Bergambacht A. van der Sluis te Mouter; Nieuw Beerland J. W. Pieper, cand.; Heren J. Lammer van Bueren te Bunnik; en naar Oldelholtwolde H. Huisenga te Eext.

Aangenomen naar: Antwerpen door W. A. van Griethuysen te Alkmaar; Vlaender door G. J. van Hemert te Hildesloep; en naar Maastrieth door N. Kamp A.V. te Zutphen. Bedankt voor: Stavensloot door W. H. Weeda, cand.; Gasselste door J. W. Poort, cand.; Kootwijk door A. J. W. van Ingen, cand.; en voor Rouvenen door E. J. Hommet te Onderkerk aan den IJssel.

Gereformeerde kerk.

Beroepen naar: Berkel M. V. Verhoef te Gerkelooier; Overschie J. Sybrandy, cand.; Herwijnen J. W. Gunst te Woerden; en naar Nieuw Beerta P. Koster te Zegwaard.

Aangenomen naar: Middelburg door L. S. Jongmans van Zaandam; Nunspeet door N. J. Diemer, cand.; en naar Westerlee door T. Jongbloed te Culest.

Bedankt voor: Ond Vosmeer door J. J. Koopmans J. te Heinkensand; en voor Balk en Wijkkel door H. Thomas te Parmereid.

Verschillende Berichten.

Dinsdag 10 October wordt president Kruger 74 jaar. Er is een idee geopperd bij die gelegenheid in ons land te viagen. Wij willen hopen dat men wijser zijn zal.

Men wil het houden van „Hogerhuis-metings“ nlaten omdat, door daarmede voort te gaan, de schijn kan ontstaan, dat men presie wil uitroepen op rechterlijke colleges en het naar de mening van mr. Z. v. d. Bergh, den tegenwoordigen raadman der Hogerhuisen, thans in hun belang is, zelfs dien schijn te vermijden.

Door den gemeenteraad van Groningen is tot directeur van het openbaar alcahuin benoemd de heer P. H. Bouders, voorts is konneester aan de veemarkt en het abattoir te Amsterdam.

Aan het abattoir te Rotterdam zijn gedurende de maand September ter slachting aangevoerd: 2840 rundren, 869 paarden, 3225 varkens, 180 kalveren, 126 nectere kalveren, 131 schapen, 101 bokken, 1 speenvarken; en voor export: 169 rundren, 6170 varkens, 1607 kalveren, 178 nectere kalveren, 20.844 schapen.

Te Brielle viel een meisje, dat met haar breiwerk naar huis ging, met het noodlottige gevolg dat een breinlaas haar door den neus in de hersens drong. Het arme kind is kort daarop overleden.

Bij opgravingen voor den bouw van een woning aan de Oude Haven te Schoonhoven zijn drie grafen van menschen gevonden, vermoedelijk afkomstig van het klooster St. Elisabeth, dat omstreeks 1450 in dat gedeelte diel gemeente stond.

Tegen twee leden van den raad der gemeente Alphen a/d. Rijn is proces-verbaal opgemaakt wegens het hebben van maten en gewichten die niet behoorelijk zijn gekeurd.

Zaterdagavond heeft de Amsterdamse politie de hand gelegd op een beide valschu munters.

Naar aanleiding van het feit dat in een perceel in de Jan Steenstraat een valschu gulden was gevonden in een kamer, vroeger door Duitschers bewoond, doch die sedert naar elders verhuurd waren, toog de recherche op onderzoek uit.

De politie vond toen op een der bovenverdiepingen van een huis in de Papenbrugweg twee Duitschers en een vrouw. De beide mannen kosen bij de komst der politie het harnas, doch werden, na door de rechercheurs te zijn nagehoofd, toch gepakt, en naar het politie-bureau gebracht. Daar werden de beide mannen en de vrouw door den commissaris van politie verhoord en geconfronteerd en op hen werd nog valschu geld gevonden.

Bij verder onderzoek werd in de bedoelde woning in de Papenbrugweg een gehele inscheping voor het maken van valschu spunt gevonden; alles wat voor een dergelijk taak noodig is, was aanwezig.

Een volgvater van Jannetje Struik is te Amsterdam gearresteerd en naar de gevangenis te 's Gravenhage overgebracht.

Het was een vrouw van verdachte zeden, in de residentie verblijvende, die, onder voorgeve tot een erfenis gerechtigd te worden van drie en een half miljoen gulden, welke naar de Engelsche consul te Rotterdam en Amsterdam voor haar in handen hadden, van verschillende lieden in en buiten haar omgeving geld te leenen wist. Meestal werd zij dit machting, hetzij als ze van genoemde steden terugkwam of in verband met de erfenis er heen ging.

Een harer dupes is er voor ongeveer f 1200 ingelopen.

Nog deze bijzonderheid, dat de verdachte, evenals indertijd Jannetje, in het *Bible-hotel* te Amsterdam haar intrek had genomen daar werd gearresteerd.

Vrijdagavond ontstond te Arnhem brand bij een kruidenier, waarschijnlijk tenegevolge van het vlamvatten van petroleum. De hitte was dadelijk zeer groot, zodat het moeilijk ging de slang van den brandwagen aan de kraan van de waterleiding te bevestigen. Een rijdende artillerist schroefde de kraan aan, doch moest zijn mantel over het hoofd slaan teneinde bevelligd te zijn voor de schroefende hitte.

Met levensgevaar werden de vrouw, die pas swaar ziek was geweest, en vier kinderen van de bovenverdieping gered. De knecht, een jongman van 23 jaren, wilde zijn kleedervan een der bovenkamers halen. Hij slaagde erin zijn koffer te redden, maar ondanks waarschuwingen drong hij voor de tweede maal het brandende huis binnen. Deze roekeloosheid moest hem met den dood bekopen. Later vond men hem gestikt op zijn kamer met kleedervan over den arm geslagen.

Het huis brandde inwendig geheel uit, ter wijl ook de belendende percelen schade bekamen. De brandweer had een moeilijke taak, waarvan zij zich nitnemend kweet. Alles was versekerd.

De terugkomst van de *Belgicus* is nu op 17 of 18 dinst bepaald. De reizigers worden met muziek van de kade gehaald en naar het stadshuis gebracht waar de ontvangst zal plaats hebben.

Te Antwerpen is een 14jarige jongen verdwenen met 200 francs. Eenige uitdagingen van den knaap doen vermoeden, dat hij naar Transvaal wilde om de Boeren te helpen.

Een Fransman, die te Antwerpen wat al te rijk met het geld omging, trok de aandacht der politie, die wat erg nieuwsgierig was en den man maar wegens dronkenschap aanhield. Dien tijd benuttigde men om Informaties in te winnen, met het gevolg, dat men spoedig wist een bankroetier uit Limoges voor zich te hebben.

Te Brussel werd Vrijdag avond bovenste loos gevonden een alsdaar woonachtige karveroorder, die, oogenblikkelijk naar zijne woning overgebracht, dadelijk daarop overleed. Zijn bebloed gelaat, ingedrukt borst en gescheurde kleedervan doen een misdaad vermoeden, zodat de justitie de zaak in handen heeft genomen.

In deselbe plaats had, nabij het Bois de Cambre, een ongeluk plaats, doordat twee paarden, die voor een equipage gespannen waren, aan het hollen sloegen.

Toen de beesten tegen den trottoirrand struikelden en neervielen, sloeg het rijtuig om; de inzittenden, de eigenaar der equipage, zijn zoon en zijn koetsier, werden een eind ver weggeslingerd en door de omstanders swaar gewond opgenomen.

Te Moge in een stad als Middelburg minder swaar wegen, maar in groote steden is het vraagstuk van Zondagmorgen voor winkeliers en winkelsbedienden, een zeer moeilijk iets. Bij toeval viel ons oog op een aankondiging in een Belgisch blad, van Zaterdag avond, waarbij wijsgewijze werd opgegeven welke apotheeken den volgenden dag geopend zullen zijn. 't Is mogelijk dat dit niet nieuw is, maar 't is in elk geval der moeite waard op dit navolgens waardig voorbeeld te wijzen.

Een onaangenaam incident wordt uit België gemeld. Voor eenige weken heeft de Franse regering gratie verleend aan Engene De Graeve. Een broeder zond de blijde tijding per telegraaf naar Cayenne, maar het bestuur der strafkolonie hield het telegram achter, wijl het niet officieel was, en de regering heeft het te duur geacht om het bericht anders dan per brief te zenden, zodat de straf onnoodig oetlijke weken wordt verlengd.

Vrijdagavond had in de nabijheid van Dover, waar men bezig is verbeteringen aan te brengen aan de havenwerken, een treurig ongeluk plaats. Een aantal arbeiders, die daar werkzaam waren, werden levend begraven door een afsluivering van meer dan honderd ton puin en aarde. Laat in den nacht was men, met behulp van kunstlicht, bezig de werklieden op te graven; eindelijk bleek, dat slechts een het leven bij dit ongeval had verloren, terwijl om ander swaar gekwetst naar het hospitaal moest worden vervoerd.

Men vreesd, dat de langdurige regens van de laatste dagen de oevers hebben ondermijnd, zoo dat de grond het dromen van de kwars stroom heinschakelen, die daar gebruikt werden, niet zal kunnen verduren, zodat nog meer dergelijke overvloedigheden te wachten zijn.

Voor de eerste maal son Zondag in de nabijheid van Parijs een stierengevecht plaats hebben, en wel te Engelen-les-Bains. Het feest is echter niet geslaagd. Een der stieren drong tot de wandelgangen door, met het gevolg, dat een groote paniek ontstond, waarbij 8 personen gekwetst werden.

De stier is daarna ontvlucht, gevolgd door gendarmen, die te vergeefs trachten het wodeende dier te doden. Eerst toen het door een val de voorpoten had gebroken, kon het worden afgemaakt.

In Napels zijn een aantal personen, onder wie gekeerde kooplieden, hotelhouders en zelfs stedelijke ambtenaren, gearresteerd, die er hun werk van maakten, valschu paspoorten te vervaardigen teneinde misdadigers de gelegenheid te geven veilig over de grenzen te komen. Bij een van hen zijn de werktuigen en hulpmiddelen voor hun eigenaardig bedrijf gevonden.

Zondag heeft te Konstantinopel een opdenbarende moord plaats gehad: Djamid-bey, de zoon van den grootvizier, is met eenige revolver-schoten gedood. Hij was adjudant van den sultan en had in het paleis groeten invloed.

Ter gelegenheid van de herdenking van zijn huwelijksdag, gaf de koning van Siam aan zijne echtgenote een vingerhoed ten geschenke, die de respectabele waarde van 325.000 francs vertegenwoordigde en was ontworpen en vervaardigd door een juwelier te Bangkok. Dit kostbare instrument, ontworpen in den vorm van een half ontkleed menschenlichaam, was bedekt met edelgesteenten en draagt, ingeschnitten in steen en op zilver, de afbeelden van het vorstelijk hof van de koning van Siam en van de koning van de Europeesche en Amerikaanse koninkrijken.

Of de vingerhoed anders dan als sieraad te gebruiken zal zijn, valt te betwijfelen.

De Koninginnen in Potsdam.

Zaterdag avond zijn onze Koninginnen aldaar aangekomen. Op het plein van het station stond een escadron van de garde du corps gesehaard, dat later voor den koninklijken stoet reed. Op het person stonden de schutters van de garde aan de eene zijde en aan de andere zijde het militaire huis van den keizer. Om kwart voor achten stoomde de trein binnen begroet met het *Wilhelms* (nieuwe setting). De keizer, zonder de keizerin aan het station gekomen, liep op den waggon toe waarin de Koninginnen zaten, maakte eerst een diepe vormelijke buiging, om daarna de jonge Koningin de hand te reiken en haar een heerlijk ruiker rozen aan te bieden, vervolgens begroette de keizer ook de Koningin-moeder, die hij eveneens een fraaien ruiker aanbod. Bijzonder hartelijk was de begroeting tusschen de Koningin en haar nicht, de jonge erfprijses Von Wied.

Natuurlijk waren tal van hoogwaardigheidsbekleders aan het station.

Bij het voorbijrijden van den stoet werd door de talrijke meechemmen de jonge vorstin hartelijk begroet.

Op het paleisplein paradeerde de eerste lijfcompagnie van de garde grenadiers en presenteerde het geweer, toen de Koningin stil hield voor de marmeren trap. In de kopselsaal stond nog een geld paleisgarden opgesteld.

In het paleis begroette de keizerin hare gasten zeer hartelijk.

De vertrekken van de Koningin waren keurig met bloemen versierd en in de Bronzen saal was een prachtige tafel gedekt.

Daar werd gedineerd door een vijf en twintigtal gasten. De keizer had aan zijne rechterzijde de jonge Koningin, aan zijn linkerzijde de Koningin-moeder. Aan tafel zaten acht leden van de familie Von Wied. De Keizerin, de Koningin van Wurtemberg en de Prinses van Wied zaten samen tegenover den Keizer. De gezant Van Tets met zijn vrouw en de staatssecretaris Bülow waren eveneens aan tafel met eenige hooggeplaatste hovelingen.

Zondagochtend brachten de Koninginnen een bezoek aan het Keizerlijke eethuis.

't Middaghad, in tegenwoordigheid van den Keizer, de Keizerin, Koningin Wilhelmina, Koningin Emma, den Koning en de Koningin van Wurtemberg, de doop van den eersten zoon van den erfprijses Von Wied plaats. De doop werd toegediend door den predikant Lohmann van Newied, bijgestaan door den hofpredikant Kessler. Tijdens den doop hield H. M. Koningin Wilhelmina het kind, dat de namen Hermann, Wilhelm, Friedrich ontving. Na de plechtigheid had de gelukwensching plaats, waarop het Keizerlijk paar naar het Neue Palais terugkeerde.

OORLOG EN GRAANSPECULATIES.

't Zijn niet alleen de speculanten in Zuid-Afrikaanse mijwanden, die voordeel trekken uit de reuschichte speculatie, door Joe Chamberlain en consorten op touw gezet. Ook de graanmarkt ondervindt, blijkens een schrijven van den Londenschen correspondent van het *N. v. d. D.*, den invloed van de oorlogsaanblijvende geruchten.

Te Romford werd Woensdag witte tarwe tegen 29 s 8 1/2, *shillings* per *quarter* (ongeveer f 6 s 4 1/2 per H.L.) verkocht, maar de meeste handlers wilden, in de hoop van hogere prijzen, liever niet verkoopen. Gerst werd bijna niet aangeboden en voor de kleine hoeveelheden, die aangeboden werden, werd 30 s 3 1/2 *shillings* (f 6 10 s f 6 60 per H.L.) gevraagd.

Te Stockton-on-Tees, de voornaamste graanmarkt van Noord-Yorkshire en Zuidelijk Durham, was een groote opkomst van boeren, maar nauwelijks kwam het bericht, dat een Britsche macht den Oranje-Vrijstaat was ingetrokken, of de meerderheid bood niet meer te koop aan. Het weinige, dat aangeboden werd, ging voor 80 *shillings* per *quarter* of f 9 00 per *quarter* meer dan verleden week. Ook te Yarmouth steeg de prijs van roode tarwe tot 80 en voor witte tarwe tot 92 *shillings* per *quarter*. Een aantal boeren uit Norfolk en Suffolk kwamen ter markt, maar zij hielden hun graan terug. De weinige tarwe, die aangeboden werd, was in handen der kooplieden.

Meel is f 0 60 per zak in een week gesegen en alle voedingsmiddelen zijn duurder geworden.

Te Newark stegen de tarweprijzen met het oog op den ernstigen stand van zaken in de Transvaal tot 80 1/2 *shillings* per *quarter* (ongeveer f 6 30 per H.L.) zijnde f 1 50 s f 1 80 per *quarter* meer dan verleden week, en dan werd er weinig aangeboden.

Het verband tusschen den oorlog met de Transvaal en de prijzen van voedingsmiddelen in Engeland zal anders den meesten nog niet zoo duidelijk in het oog springen.

Men ziet daaruit tevens dat de volkswaas, het meest onder de Britsche swendelpolitiek lijd.

TE HOUDEN AANGESTIEDINGER.

Vrijdag 18 Oct.

Koudkerke. Landb. Vereen.: levering van 35.900 Kg. slakkenmeel. Inschrijvingsbiljetten P. J. Terwout jr.

Dinsdag 24 Oct.

Vilassingen. Weeshuis Korenmarkt 3 u.: bouwen nieuw weeshuis. Aanwijzing Dinsdag 17 Oct. 2 u. Inlichtingen Gemeente-bouwmeester.

Vrijdag 27 Oct.

Middelburg. Gebouw voor bestuur 11 u.: het onderhoud van de slaag- en loopslaas voor visschers in den Brakman bij de Isabella-sluis, gedurende de jaren 1900, 1901 en 1902. (Raming f 900). Aanwijzing 29 Oct. Inlichtingen bij den hoofdinspecteur te Middelburg, arr. ing. te Tenuusen en opzichter De Kiewit te Sas van Gent.

Verkoopingen en Verpachtingen in Zeeland.

Datum	Plaats	Voortwerpen	Inkomsten
10 Oct.	Middelburg	Huiswaardsteden, Verhuist.	
11	Vilassingen	Verhuist, Ontw. reg. g.a.	
15	Middelburg	Huiswa.	Tak.
18	Gulpen	Huis en inboedel, W. van den Berg.	
19	Middelburg	Inboedel.	Notaris.

LAATSTE BERICHTEN.

's Gravenhage. De Hooge Raad verwierp heden het beroep in cassatie van J. de K. te Baarland, veroordeeld wegens het loopen op eens anders weiland en besaaiden grond.

Amsterdam. In de heden gehouden vergadering der letterkundige afdeling van de *Kon. Acad. van Wetenschappen* heeft Staatsraad, prof. mr. T. M. C. Asser een mededeeling gedaan omtrent het Permanente Hof van Arbitrage. In den aanvang herinnerde de spreker aan de woorden, waarmee hij ten verigen jaren in zijne openingrede der te 's Gravenhage gehouden zitting van het *Institut van Internationale Recht* zijn gevoelen over het nut der internationale schiedsgerichten had uiteengezet. Deze zijn een uitstekend middel om aan rechtsgeschillen tusschen de Staten op bevredigende wijze een einde te maken, maar bij den tegenwoordigen toestand der maatschappij zullen oorlogen daardoor zelden voorkomen worden, omdat uit eigenlijke rechtsgeschillen geen oorlog meer ontstaat.

Als een Staat het in zijn belang acht oorlog te voeren, tracht hij vaak, als voorwendsel daartoe, een geschil te doen ontstaan. Arbitrage wordt dan natuurlijk door hem geweigerd. Toch zijn er gevallen denkbaar, waarin dit anders is; en bovendien is het, ook waar niet rechtstreeks oorlog dreigt, van groot belang geschilpunten uit den weg te ruimen, die tusschen de Staten een voor het maatschappelijk verkeer, den internationalen handel en de verhouding tusschen de burgers, vaak nadeelige spanning teweeg brengen. Vandaar het groote nut der arbitrage.

Spreker gaf hierna een overzicht van de voornaamste bepalingen van het Haageche Tractaat van 29 Juli 1899, dat voor de vreedzame betrekking van internationale geschillen zal blijkens van groote betekenis te zijn.

De bemiddeling, de commissie van onderzoek of enquête en de eigenlijke arbitrage worden in dat tractaat in algemeenen zin geregeld. Spr. ging na wat in die regeling, vergeleken met den tegenwoordigen toestand, *nieuw* kon worden gezocht, en lichtte dit nieuwe door de handelingen der vredesconferentie toe.

Naar zijn overtuiging ligt het zwaartepunt der nieuwe regeling in de oprichting van het Permanente Hof, waardoor zij, die een scheidsrechterlijke beslissing verlangen, een geheele organisatie met een vastgestelde wijze van gedingvoeren geroed vinden.

Veel zal intusschen — vooral in de eerste jaren — afhangen van de wijze, waarop het te 's Gravenhage te vestigen internationale bureau zich van zijn taak zal kwijten. Door het beleid van hem, die aan het hoofd daarvan zullen worden geplaatst, zal tot handhaving van den vrede dikwijls veel kunnen geschieden. Toch zal dit alles niet voldoende zijn, indien niet de volksovervoeding in deselbe richting geleid wordt.

De voorzitter, den heer Asser voor zijne belangrijke voordracht bedankende, vroeg of dese voor de Handelingen der academie wordt afgestaan.

De heer Asser verzoekt dienaangaande eenige dagen beraad.

Berlijn. Koningin Wilhelmina ontvangt heden in het *Stad Schloss* te Potsdam Von Bülow, den staatssecretaris van buitenlandse zaken, George, den consul-generaal van Nederland, en een deputatie van de *Nederlandse verzoeniging* te Berlijn.

Heden avond gala-concert in het nieuwe Paleis.

De crisis in Zuid-Afrika.

Londen. De *Times* vernemen, dat het Parlement den 17 October met een trouwrede wordt geopend. Eerst heeft dan het debat over het adres van antwoord plaats en vervolgens de behandeling van de onderwerpen, voor deze zitting aan de orde gesteld.

Daarna hervatten de beide huizen den arbeid en kan na de Kerstvacantie onmiddellijk worden aangevangen met den gewonen arbeid.

De speciale correspondent van de *Times* is bij Mafeking over de grenzen bij de Boeren terechtgekomen.

Deseu deelen hem mede, dat de hoofdmacht, onder bevel van Cronje, bij Lichtenburg staat, doch gereed is dichter naar de grenzen te trekken.

Een der Boeren seide: „Wij gaan ditmaal recht door naar Kaapstad en jagen alle Engelschen in see.“

Wij hebben 16.000 man op de grens van Natal en kunnen daar gemakkelijk 6000 man meer brengen. Wij zijn niet voornemens het eerst aan te vallen, maar gaan daartoe dadelijk bij de oorlogverklaring over.“

Deselbe Boer verklaarde nog, dat er wantrouwen bestaat tegen Joubert, die voor het behoud van den vrede is.

Kaapstad. De bladen in den Vrijstaat bevatten de briefwisseling tusschen president Steyn en sir Alfred Milner. Den 27sten September wies president Steyn er op, dat Engeland zijn eischen had gewijgd en zij hoopde Transvaal over te halen dese eischen aan te nemen. Hij verklaarde, dat Oranje-Vrijstaat nog altijd gereed is om bemiddeld op te treden, maar wenscht daartoe den werkelijken omvang van Engeland's eischen te weten. Hij vertrouwde, dat de militaire operaties geschoort zullen worden gedurende de vaders onderhandelingen.

Milner antwoordde, dat de Britsche toebereidselen noodzakelijk waren, doch het bijco-

trekken der Boeren strijdmacht aan de Natalse grens (1).

Den derden October seide president Steyn, dat de Britsche krijgstoerusting zijn pogingen en die van anderen om den vrede te behouden, belamieren en bleef hij nogmaals zijn goede diensten aan.

Milner antwoordde den volgenden dag, 4 October, dat alle beschuldigingen nutteloos zijn. De uitzetting van Engelsche onderdanen uit Transvaal, de verliezen en het leed, door hen geleden, maken de oplossing slechts moeilijker. Wanneer echter de Boeren geen aanval begaan, wanhoopde hij nog niet aan het behoud van den vrede. Hij was zeker dat Engeland elk voorstel in gunstige overweging zou nemen dat, van welke zijde ook komende, voortzicht bood op voortdurende rust.

Weer een dag later, 5 October, antwoordde Steyn, dat het doen van voorstellen onnoodig was, zoolang het afwenden van troepen niet werd gestaakt, en de ingeschoepten niet souden landen.

Milner antwoordde 6 October onmogelijk de gevraagde verzekering te kunnen geven, maar was bereid de verklaring af te leggen, dat geen daad van vijandschap zou begaan worden tijdens de onderhandelingen.

Deselven dag antwoordde Steyn, dat Transvaal dat moest afwijzen, wijl troepen uit alle deelen van Engeland's gebied in Zuid-Afrika werden gebracht, met het duidelijke voornemen der Republiek te dwingen de door Engeland gestelde voorwaarden, hoe die ook luiden, aan te nemen.

President Steyn wees er ten slotte op, dat de vermeerdering van de Engelsche troepen, zoolang de onderhandelingen duren, feitelijk een daad van vijandschap was.

Marktprijzen van Tarwe en Meel.

Maandag 9 October.

Rotterdam. (Bericht van den makelaar H. van Renswoude). De markt van heden was voor buitenlandse granen zeer vast. Mixed mals willig. Meel vast.

Zaterdag 7 October.

Antwerpen. Tarwe rijnland. Amerikaanse roode no. 2 fr. 16 1/2.

Parls. Tarwe kalm; loop. m. fr. 18.95.

Pesth. Tarwe slauer. Zaterdag f 8.32; Vrijdag f 8.33.

Berlijn. De markt had heden een zeer lusteloos verloop, nittegenstaande verkoopers van tarwe en rogge eenigzins in de prijs toegesloot kwamen. De prijsconcessies gingen echter 25 s 50 pf. niet te boven.

Versending en laatste buslichting der MAIL aan het postkantoor te Middelburg.

(Alle plaatselijke tijds.)

Oost-Indië.

Genua (Nederl.). 10 Oct. 6.05 's avonds
Amsterdam (Nederl.). 15 Oct. 6.05 's avonds
Brindisi (Eng. dienst). 13 Oct. 12.58 's namid.
Napels (Duitsche di.). 18 Oct. 12.58 's namid.
Marsello (Lloyd). 17 Oct. 8.05 's avonds
Brindisi (Eng. dienst). 20 Oct. 12.05 's namid.
Rotterdam (Lloyd). 20 Oct. 6.05 's avonds
Marsello (Fr. dienst). 21 Oct. 8.30 's morgens
*) Met dese gelegenheid wordt alleen verzonden de correspondentie voor Atjeh en de Residentie Sumatra's Oostkust, terwijl dage te voren een voorloopige verzending plaats heeft te 6.30 's avonds.

Over Brindisi Britsche booten, heeft daags te voren een voorloopige verzending plaats te 6.30 's avonds en een suppletie op de gewone vertrekdagen te 6.30 's avonds.

Met de Nederlandse booten van Genua en Marsello en per Fransche mailbooten wordt geen correspondentie verzonden voor Atjeh en de residentie Sumatra's Oostkust.

Over Napels, met Duitse booten, uitnuitend voor de correspondentie, waarvan de verzending met dese gelegenheid op de adressen is aangegeven.

West-Indië.

Curaçao over Queens-town. 10 Oct. 10.03 's avonds
Curaçao met K. W. I. maildienst. 14 Oct. 6.05 's avonds

Suriname via Southampton. 17 Oct. 5.30 's morgens

Suriname via St. Na-saire. 8 Nov. 5.30 's morgens

Suriname via Amsterdam. Den lasten en 14en elke maand 6.05 's av.

Vergaderingen, Concerten enz.

Middelburg.

Woensd. 11 Oct. Voorstelling *Ned. Tooneel-vereeniging*. Schouwburg 7 1/2 u.

Woensd. 11 Oct. Verg. Kolenvereen. *Ons Maatschappelijk Belang*. Schouwburg 7 1/2 u.

Maandag 23 Oct. Voordracht dr. J. Bittli-kofer. *Natuurkundig Geselschap*. St. Joris 8 u.

Dinsdag 31 Oct. Concert Zangv. *Tot Oetening en Uitspanning*. Concert- en gehoort. 7 1/2 u.

BUITENLAND.

Algemeen Overzicht.

De algemeene toestand is onveranderd, want Kruger volhardt bij zijn onbegrijpelijke houding, die steeds meer de bekommernis van de vrienden der Boeren wekt.

Of daarvoor grand bestaat?

Dit is een op zich zelf moeilijk te beantwoorden vraag. Maar indien wij met eenige anderen gelooven, dat het antwoord ontk

L. VOGEL'S MAGAZIJNEN, MIDDELBURG.

Groote sorteering Vulhaarden, Vulkachels, Kamerhaarden, Petroleumkachels, Regulier Insteekhaarden, Vuurschermen, Kolenbakken, Tegelplaten, Turfbakken enz.

ONTVANGEN:

eene groote sorteering Heeren- en Jongheeren WINTERJASSEN, DEMI-SALSONS, PANTALONS, PELLERINJASSEN, JONGENSJEKKERS, BOEZEROENEN, SPORTHEMDEN, JONGENSPAKJES, TRICOT-ONDERGOEDEREN, DASSEN, BOORDEN, MANCHETTEN, HOEDEN en PETTEN, SCHILDESKIELEN, Blauwe en andere WERKBROEKEN, Bruine en Blauwe WERKKIELEN, OVERHEMDEN, LINNEN- en SLAGERSJASSEN, GEEL KATOENEN en MOLTON HEMDEN, CHEVIOT JONGENS BROEKJES, JONGENS COSTUMES, HEEREN COSTUMES enz. enz., alles aan uiterst lage prijzen bij

A. PLUIJMERS,

Lange Delft, hoek St. Janstraat, en Gravenstraat 1 252, MIDDELBURG.

NB. Flinkke zware BONKERS aan de laagste prijzen, voor den boerenstand.

ONTVANGEN BIJ EENE NIEUWE ZENDING

WINTERMANTELS.

SACKPALETOT

JACQUETS, nieuw uitgekomen model.

M. H. BOASSON & ZONEN.

Cocos Rozen Zeep is zachter voor de huid dan iedere andere cooszeep.
met het Anker
GEBR. DOBBELMANN, Zeepfabrikanten, Nijmegen.

Nieuwe Frambozenwijn

op heele en halve flesschen,
per heele flesch 45 ct.
per halve flesch 22½ ct.

Nieuw Bessensap

per heele flesch 18 ct.
per halve flesch 9 ct.
MAAS Junior.

VOORRADIG

een zeer uitgebreide keuze in GRAVURES, ETSEN enz.
Groote collectie LIJSTEN.
Billijke prijzen. „Uithangbord”

Woensdag middag en Donderdag N.-Mol-Stier- en Vaarskalveren, ABRAHAMSE.

H. U. E. v. HEIMBURG, Lange Delft Ontvangen eene ruime keuze in PELTERIJEN.

Burgerlijke Stand.

Van 7-9 October.

MIDDELBURG. Ondertrouwd: H. C. de Waal, wedr 43 j. met J. M. Smits, jd. 25 j. T. Vroege, jn. 21 j. met L. Hendrikse, jd. 23 j.
Bevallen: A. Maassen, geb. Van Drooge, z. A. M. van der Heijden, geb. De Bot, d. C. M. M. Machgeels, geb. Reijnders, d. M. Polderman, geb. Wattel, z.
Overleden: P. J. de Mijlck, vrouw van A. Bouwens, 26 j. J. W. Steijn, z. 4 m.
Van 25 September-7 October.

ZIEKHEID. Gehuwd: A. C. van der Vliet, jd. 29 j. met M. M. Mulock Houwer, jd. 26 j. Bevallen: P. C. Versteeg, geb. Logmans, z. J. Pente, geb. De Vos, z. K. van Tiggeboven, geb. Van Sas, z. E. van Langeraad, geb. Rijnveld, d. P. J. Gros, geb. Hago, d. M. van Gastel, geb. Minne, z.
Overleden: P. Geradts, wedr 86 j. M. Hoogstraal, vrouw van R. van Meerendonk, 41 j. C. Verloo, d. 9 m.

Advertentien.

Bevallen van een Dochter:
C. M. M. MACHGEELS-REIJNDERS.

Heden overleed, na een smartelijk lijden van 8 weken, onze veel geliefde echtgenote en dochter, PIETERNELLA JOHANNA DE NIJCK, in den ouderdom van bijna 27 jaar.

Middelburg, 8 Oct. 1899.

Uit aller naam

A. BOUWENS.

Enige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed Mej. MAGDALENA SUZANNA VAN HEUVE, in den ouderdom van 71 jaren.

Middelburg, 9 October 1899.

Namens de familie

I. B. BOURDREZ.

Heden overleed, in den ouderdom van 80 jaar en 10 maanden, onze geliefde vader, behuwd- en grootvader, de heer NICOLAAS TAZELAAR, oud-Wethouder der gemeente Koljnaplaats.

Koljnaplaats, 8 October 1899.

M. G. ISRAËL-TAZELAAR.

P. TAZELAAR.

G. ISRAËL St.

J. TAZELAAR-RIEMERS.

G. N. C. ISRAËL.

S. ISRAËL-De Ruyt.

C. J. ISRAËL.

N. M. TAZELAAR.

Mijn oprechten dank aan allen, die mij bewijzen van belangstelling schonken, bij mijne beooging te Velsen, maar vooral aan hen, die mij het keurig geschenk gaven.

Kleverskerke, 9 October 1899.

M. VADER.

Ondergetoekende, jongste Raadsheer te Arnhem, verklaart zich gaarne bereid rekenen van zijn stem te geven, allereerst aan u, gezachte schrijver van het opstel in de Middelburgsche Courant, en verder aan ieder die belang heeft bij de zaak, mits de Gemeente-Secretaris er bij tegenwoordig is.

Kleverskerke, 9 October.

B. FRANSZ.

Allen, die iets verscheeldigd zijn aan, te vorderen hebben van of onder kunne berisping hebben, toebehoorende aan de nalatenschap van RACHEL MARIA VAN DE KERCKHOVE, in leven Harbingerster te Oudegeest, gestorven aldaar den 21en September 1899, of aan de nalatenschap van EUGENIE DE WERDT, in leven Diensthoudster te Sluis, gestorven aldaar den 11en Augustus 1899, gelieven daarvan ten spoedigste mededeeling te doen aan den doer de Arrondissements-Rechtsbank te Middelburg, dd. 21 September 1899 benoemde Curator, over die onbeheerde nalatenschappen.

De Curator voornoemd

Jen-Mr J. A. SCHORER,

Advocaat en Procureur.

KIEZERS-VEREENIGING „WALCHEREN”.

Ter vervulling van de vacature, ontstaan in de Vergadering van Commissarissen van het Bestuur van den Polder Walcheren, wegens het bedanken van den heer J. H. SNIJDER, is voor die verkiezing op 12 en 13 October 1899 met meerderheid van stemmen tot candidaat gesteld en wordt mitsdien aanbevolen de heer

J. P. FOKKER,

te MIDDELBURG.

Het Bestuur der Kiesers-Vereeniging:

Mr A. P. SNOUCK HURGRONJE,

Voornitter.

J. J. VAN DER HAEST Az.

G. GESCHIERE.

W. J. SPRENGER.

De Notaris A. M. TAK zal op Donderdag den 12 October 1899, des avonds te acht uren, op de bovenstaande der Sociëteit „de Vrijheidsgemeente”, aan de Groote Markt te MIDDELBURG, in het openbaar bij opbod en afslag

verkoopen:

I. Een BOUWTERREIN, met daarop staande SCHUUR en LOODS, te Middelburg, aan den Achtersingel, groot 3 aren, 89 centiares.

II. Een HUIS en ERF aldaar, aan de Kapoenstraat, wijk A no 18, groot 40 centiares.

III. Een PAKHUIS en ERF aldaar, aan de Lange Lombardstraat, wijk C no 66, groot 36 centiares.

IV. Een ERF, met daarop staande BLOEMENKAST aldaar, aan de Lange Lombardstraat, wijk C no 74, groot 70 centiares.

V. Een HUIS en ERF aldaar, aan de Korte Lombardstraat, wijk D no 22, groot 1 are, 8 centiares.

Bezichtiging daags vóór en op den dag van verkoop, van 10 tot 12 en van 2 tot 4 uren.

Nadere inlichtingen sijn te bekomen ten kantore van voornoemde Notaris.

FOX-TERRIER.

Ter overname aangeboden: een mooie FOX-TERRIER (ren), 2 jaar oud. Aanbiedingen, letter B, Bureau deser courant.

le kl ongebr. RIJWIEL

door plotsel. vertrek naar Indië te koop; hetzelfde is voorzien van alles: keurige banden, Cristypadel; loopt snel en gemakkelijk, voor den spotprijs van f 72.—. Brieven, letters D Q, bureau deser courant.

Voorhanden: ROLPENS, HAASJES, ROOK-VLEESCH, gerookte OSSENWORST.

W. A. VERBEKE, L. RIJTERS, Vleeschhal, Markt.

„Exceelsior Stijfjelgans”

is onmisbaar voor alle Stijfjelgans.

Vraagt: monsters en prijslijst aan de Middelburgsche Olie, Loze- en Stijfjelgans-Fabriek te Middelburg.

J. H. STOUTJESDIJK,

St. Jacobstraat, — Vliessingen,

verkoopt niet succes.

harde Gloeikousjes,

gerookt in carten, f 0.25.

By goede afname zakt.

PRIMA GLOEIKOUSJES

op den brander . . . per stuk f 0.85,
gehald in doosje 0.30,
gehald in carton van 25 stuks . 6.—.

Uitluttend eerste kwaliteit uitgezochte Kousjes in alle maten.

J. H. VAN DER CRAB, Noordstraat.

GEEN RHEUMATIEK MEER KLOOSTERBALSEM.

Koning der Balsems, recept van de Zee-Eerw. Heeren Kloosterlingen van het klooster Santa Paulo te Cartagena, is het eenig genezend middel tegen

RHEUMATIEK.

Het is ook helzaam tegen Brand- en Snijwonden, Verstulkingen, Kneuzingen, stramheid in ledematen, Lendepijn, Spierverrekkingen, enz. enz.

Talloze voorbeelden van hen, die geheel hulpeloos waren, zelfs zoodanig dat zij niet in of uit het bed konden komen, lieden die krom en gebogen waren, zodat zij zich niet konden verroeren, sijn door het gebruik van enkele potten KLOOSTERBALSEM totaal genezen.

Prijs per pot 35 ct.; 75 ct., f 1.20, f 2.50.

Toezending tegen postwiel, met 10 cent verhooging voor vracht.

Generaal Agent: L. J. AKKER, Rotterdam, Alkemadestraat 11.

Verkrijgbaar te:

Middelburg W. HUBBEGTSE, Korte Noordstraat 105.

Vliessingen A. BENEST, voorheen C. J. NOBELS, Lepelstraat 124.

Goes GEBR. MULLER.

Bath P. DE SCHIPPER.

Coljnaplaats GEBR. V. PELJL.

Zierikzee M. S. POLAK.

Tholen J. GROENEWEGE.

Ierske A. M. STEKETER.

Ternaumen P. L. LOS VAN REE.

Beek bij Ternaumen Pr. DE FOUW.

Hontenisse P. WILLEMS.

Otende P. DE RIJSTER.

See van Gent Q. VERHAAR.

St. Jansteen J. VINCK.

Zaamlag M. RIEMENS Dm.

Westdorpe M. KIEBOOM.

Holst CONST. DANKAERT.

Ijsdijk W. J. AERTS.

Nieuwliet IZAAK KENZ.

Axel P. J. KRIJSSSE.

Brouwershaven SIMON GATSMAN.

Nieuwerkerk (Duiveland) A. M. VAN DRIEL.

Sirjansland M. DE RIJKE.

Bruinisse C. JUMLET St.en.

Renesse H. DEURLOO.

Een YOKSHIRE SPRINGER (volbloed), te bekomen bij L. P. BRASSER, te vrouwepolder.

ONOVERTREFFBAAR

is de ZWARTE SAJET, waarvan iedere knot voorzien is van nevenstaand Handelsmerk.

Dese Sajat sijn uit door sterkte en echeitheid van kleur.

Bovenstaand handelsmerk is in 1898 door de Firma S. WIENER & Co. gederoneerd; zie Staatsblad no. 281, en voor wederverkoopers uitluttend bij hen verkrijgbaar.

Magazijn DE OOIEVAAR

Groote keuze in elegante Matelots „Schotsche Baretten” Gevoerde Glacé Dames Handschoenen van af f 1.40. (mogelijk gepast worden.)

Hoofdwinterflanel 55 cent.

Gezocht een nette, aankomende LOOPJONGEN, M. VAN BOVEN.

Een aankomende SMID-JONGEN, met rook geplaatst, wordt.

Gezocht een nette, aankomende LOOPJONGEN, M. VAN BOVEN.

Een aankomende SMID-JONGEN, met rook geplaatst, wordt.

Gezocht een nette, aankomende LOOPJONGEN, M. VAN BOVEN.

Een aankomende SMID-JONGEN, met rook geplaatst, wordt.

Gezocht een nette, aankomende LOOPJONGEN, M. VAN BOVEN.

Een aankomende SMID-JONGEN, met rook geplaatst, wordt.

Gezocht een nette, aankomende LOOPJONGEN, M. VAN BOVEN.

Een aankomende SMID-JONGEN, met rook geplaatst, wordt.

Gezocht een nette, aankomende LOOPJONGEN, M. VAN BOVEN.

Een aankomende SMID-JONGEN, met rook geplaatst, wordt.

Gezocht een nette, aankomende LOOPJONGEN, M. VAN BOVEN.

Een aankomende SMID-JONGEN, met rook geplaatst, wordt.

Gezocht een nette, aankomende LOOPJONGEN, M. VAN BOVEN.

Een aankomende SMID-JONGEN, met rook geplaatst, wordt.

Tegen hooge provisie vraagt eene sedert jaren bestaande Wijn Firma van den 1en rang SOLIDE JONGELUI, goed geïntroduceerd bij nette families, om als Agent op te treden voor den verkoop harer gunstig bekende Wijnen en Cognacs. NETTE DAMES-AGENTESSEN kunnen eveneens geplaatst worden.

Dr. franco, onder lett. T V, aan 't bureau deser courant.

Ter stond of met November eene nette DIENSTBODE benodigd.

Adres Boekh. HILDENISSE.

Door ziekte ter stond een MEID of aank. MEID ben., l. n. b., bij G. GESCHIERE, te Serooskerke.

Met 1° November gevraagd te Rotterdam

eene KEUKENMEID,

van goede getuigen voorzien en goed humeur, genegen huiswerk te verrichten.

Brieven franco, letters P H W, Algemeen Advertisie-Bureau NIJGH & VAN DITMAR, Rotterdam.

Ter stond een flinke DIENSTMEID benodigd bij W. ROOSE, Koffiehuis „de Eendracht”, Varkensmarkt, Middelburg.

Een BURGERMEISJE, oud 15 jaar, zag zich gaarne geplaatst in een Winkel of voor Kindermeisje.

Te bevragen bureau deser courant.

Stoombootdienst

VLISSINGEN, MIDDELBURG en ROTTERDAM

Uren van vertrek in October.

Van Vliessing: Van Middelburg: Van Rotterdam:

Amst. d. d. Amst. d. d. Amst. d. d.

Dinsdag 10 om 7.30 om 8.45 om 8.15

Woensd. 11 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

Donderdag 12 „ 7.30 „ 8.15 „ 8.15

Vrijdag 13 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

Zaterdag 14 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 15 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 16 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 17 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 18 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 19 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 20 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 21 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 22 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 23 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 24 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 25 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 26 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 27 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 28 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 29 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 30 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 31 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 1 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 2 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 3 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 4 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 5 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 6 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 7 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 8 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 9 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 10 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 11 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 12 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 13 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 14 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 15 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 16 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 17 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 18 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 19 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 20 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 21 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 22 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 23 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 24 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 25 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 26 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 27 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 28 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15

„ 29 „ 7.30 „ 8.45 „ 8.15